

Forfatter: Birkeland, Michael

Titel: BREV TIL: Wegener, Caspar Frederik FRA: Birkeland, Michael (1877-06-07)

Citation: Birkeland, Michael: "BREV TIL: Wegener, Caspar Frederik FRA: Birkeland, Michael (1877-06-07)", i *Breve fra Rigsarkivar Birkeland (1848-1879)*, Steenske Forlag, s. 223. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002069799-000-shoot-L0020697990000091.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Rigsarkivar Birkeland (1848-1879)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

TIL CONFERENTSRAAD C. F. WEGENER.
Christiania 7 Juni 1877.

Idet jeg nu sender Dem, høitærede Ven og Velynder, endel Exemplarer til Disposition af et efter offentlig Foranstaltning paa det (for Korthed's Skyld) saakaldte Kilde-s. 224skriftfonds Bekostning udgivet lille Skrift (ved Dr. G. Storm) — alene med Bemærkning om, at ingen Velin-Aftryk ere tagne —, maa jeg begynde med en ydmyg Undskyldning for, at jeg ikke tidligere har takket for og besvaret Hr. Conferentsraadens ærede Skrivelse af 5 Marts sidsti., som vistnok ikke fra Forretnings-Synspunct krævede noget hurtigt Svar, men som dog ved sit hele Indhold og specielt ved sin Velvillie mod mig og det norske Rigsarkiv maatte gjøre mig det til en kjær Pligt at lade høre fra mig. Min Tilstand er dog fremdeles saadan, at jeg helst unddrager mig Alt, hvad der ikke embedsmæssig og uafviselig kræves, og der maa saaledes en ydre Foranledning til, naar jeg sætter mig til at skrive private Breve.

Først takker jeg da for Deres velvillige Interesse for, at vi igjen kunne faae udlaant de Chr. V.s norske Lov vedkommende Arkivalier. — Dernæst for den venlige Efterspørgsel efter min Helbred. I den haarde og langvarige Vinter, som først nu for nogle Dage siden er ophørt, er den gaaet meget tilbage. — Jeg havde Intet at betænke mig paa, da jeg for nogle Dage siden til min store Overraskelse fik Tilbud og Opfordring fra Regjeringen om som Formand at indtræde i en kongl. Commission, som skulde behandle det legislativt og politisk paa vor Dagsorden staaende Spørgsmaal om Retten til at udskebe Varer, der hos os er et Privilegium for Byerne, medens det i Danmark — hvor de locale Forhold ere ganske anderledes; man tænke sig Forskjellen i Kystens Beskaffenhed og det uendelige Antal bekvemme Havne i Norge — saavidt vides er frit. Hvilket Emne for en Arkivar! Man forestillede mig, at det netop var, fordi jeg antoges at have Blik for og Kjendskab til den historiske Udvikling og Begreb om Spørgsmaalets politiske og samfundsvigtige Character, at jeg skulde derind, — at jeg kunde faae nok af speciel Sagkyndighed ved min Side, — at jeg skulde faae al mulig Indflydelse paa Commissionens S sammensætning o. s. v. Men jeg lod mig ikke narre ind paa den Galei; jeg havde min Helbred at s. 225varetage og fristedes ikke det Ringeste af Emnet. Jeg føler mig mere og mere som udelukkende Historiker. Men er det ikke besynderligt, at en Arkivar fristes paa den Maade?

De politiske Forholds Udvikling i Danmark, der synes mig at aabne Udsigt til en lysere Fremtid, har naturligvis været af stor Betydning for os. Vor Regjering har faaet lidt mere Mod, og vort Venstre har faaet en Advarsel. Det Første er bedre end det Sidste; thi den Smule Moderation og Forsigtighed, som vore Venstremænd nu lægge i sin Optræden, uden at opgive sine Formaal, gjør dem farligere. Igaar har man i Storthinget vedtaget Nedsættelse af en Commission, som (uden at Kongen derom spørges eller medvirker i nogensomhelst Form) skal udarbejde Forslag til et nyt Skattevæsen. Ligesom denne Commission skal være i Virksomhed, efterat Storthinget er opløst, saaledes skal Storthings-Præsidenten anvise dens Udgifter til Udbetaling af Statskassen, der dog hos os staaer under Regjeringens Bestyrelse som andetsteds. Det er Begyndelsen til, at Storthinget, som den oppositionelle Presse aabent udtaler, overtager den executive Magt. Efter mit Skjøn staae vi ved et Vendepunct; halv ubevidst gaaer Mængden med paa en fra Ledernes Side forsætlig Forvanskning af vore Institutioner, og Kongemagten, oprindeligt svagt udstyret, glider lidt efter lidt over i en fuldstændig Umyndighedstilstand. Det er foreslaaet paa Storthinget, at den nylig fattede Beslutning om Ministrenes Adgang til Nationalforsamlingen — som ikke blev sanctioneret af Kongen — skal publiceres som gjældende, idet Storthinget forbeholder sig Ret til paa egen Haand at forandre Grundloven; men det gaaer dog ikke.

Med Hilsen til alle Bekjendte og Venner i Geh. Ark.

Deres ærbødig hengivne og forbundne

M. Birkeland.